

UNELE ASPECTE ALE CONTRACTULUI DE ASIGURARE A BUNURILOR

SOME ASPECTS OF THE GOODS INSURANCE CONTRACT

Natalia CHIBAC, ORCID: 0000-0003-3934-0777

Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 347.44:368.022

e-mail: kibnat@rambler.ru

În perioada de dezvoltare a relațiilor de piață, obiectele de valoare semnificativă devin din ce în ce mai importante în viața noastră. Printre aceste obiecte, unul dintre locurile centrale este ocupat de bunuri cu tendința sa constantă de creștere a valorii.

Într-un mediu competitiv, companiile de asigurări extind din ce în ce mai mult gama de riscuri de asigurare. Din toate aceste motive, importanța asigurărilor în societatea modernă este în continuă creștere.

Desigur, oamenii încearcă să prevină un impact negativ asupra proprietății. În catastrofele și cataclismele globale, care zguduie în prezent lumea imobilelor, sunt cauzate daune semnificative, adesea ireparabile. Nu se poate nega că, pe lângă forțele naturale de natură spontană (inundații, furtuni, cutremure etc.), schimbarea continuă a mediului uman în sine determină apariția diversilor factori adversi (materiale nucleare, radiații electromagnetice, substanțe explozive).

Valoarea asigurării de bunuri a cetățenilor nu poate fi subestimată, deoarece ajută la menținerea nivelului atins de bunăstare materială a cetățenilor. Statul este, de asemenea, direct interesat de dezvoltarea anumitor tipuri de asigurări (cele mai frecvente sunt asigurarea clădirilor și apartamentelor, autovehiculelor etc.), întrucât disponibilitatea acoperirii asigurărilor în rândul populației scutește în anumite situații de plata despăgubirilor din contul mijloacelor bugetare [4, p.51-60].

Doar prezența unei rezerve materiale create poate garanta viață umană normală în cazul unor consecințe nedorite.

Problema asigurării de bunuri constă în faptul că în legislația actuală relațiile efective pentru asigurarea de bunuri nu sunt suficient reglementate și nu au fost create acele forme juridice, în care urmează să se desfășoare acest domeniu de asigurare.

După cum este știut, contractul este temelia pentru apariția unui raport juridic pentru asigurarea de bunuri. În prezent, semnificația contractului a crescut, în special datorită faptului că, de multe ori, este singurul reglementator al relației dintre părți. În ciuda perspectivelor de dezvoltare a relațiilor de asigurări de bunuri, executarea unor anumite contracte provoacă adesea anumite dificultăți, în primul rând, din cauza imperfecțiunii legislației în acest domeniu.

Legiutorul moldav a reglementat contractul de asigurare în mai multe acte normative de diferit nivel.

Actualmente, după modernizarea Codului civil [2], capitolul respectiv din cod a suferit schimbări semnificative și esențiale.

Potrivit alin.(1) art.1822 CC RM[1], prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părți (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terțului păgubit o prestație bănească (indemnizație ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.

Din această noțiune putem concluziona că:

- contractul de asigurare este un raport juridic stabilit între participanții la aceste raporturi, privind implementarea serviciilor de asigurare pe baza normelor civile existente;
- contractul de asigurare este o tranzacție oneroasă, conform căreia asiguratul primește de la asigurător prestări de servicii de asigurare. Acest lucru este în concordanță cu esența economică a asigurării, bazată pe formarea unui fond de asigurare de către asigurători din primele de asigurare și redistribuirea acestui fond între aceiași asigurați. Considerarea contractului de asigurare drept tranzacție cu titlu gratuit este neîntemeiată, întrucât asigurătorii nu au propriul fond special pentru a răspunde nevoilor ocazionale ale asiguraților sau beneficiarilor. Altfel, asigurarea ar trebui privită ca activitate de caritate.

Interesul asiguratului este de a primi mijloace bănești de la asigurător pentru a elimina consecințele adverse asupra proprietății în urma apariției cazului asigurat, în limita sumei asigurate. Interesul asigurătorului consta în realizarea unui profit sub forma diferenței dintre sumele primite de la asigurați și sumele plătite acestora, care se formează din cauza faptului că cazul asigurat nu se produce în cadrul tuturor contractelor încheiate.

Una din trăsăturile caracteristice asigurării este formarea fondului bănesc din contribuțiile asiguraților. Acest fond se află la dispoziția unei persoane juridice independente – o companie de asigurări – care dispune de licență pentru dreptul de a se angaja în activități de asigurare. Din acest fond, la producerea unui eveniment asigurat, plățile se efectuează fie către asigurat, fie către o altă persoană specificată în lege sau contract.

O regulă generală în asigurarea de bunuri este aceea ca interesul patrimonial să existe atât în momentul încheierii asigurării, cât și în momentul producerii riscului asigurat. În asigurarea de bunuri, interesul patrimonial decurge, de regulă, din statutul de proprietar al persoanei care dorește să se asigure.

Circumstanță importantă la încheierea contractului de asigurare a bunurilor este că numai bunurile care fac obiectul intereselor legitime ale asiguratului sau ale beneficiarului pot deveni obiect al acestui contract. Astfel de bunuri sunt:

- bunuri aparținând persoanelor fizice sau juridice cu domiciliul, sediul sau reședința în Republica Moldova;
- bunurile primite în folosință sau aflate spre păstrare, reparare, prelucrare, curățare, vopsire, vânzare sau pentru a fi expuse în cadrul muzeelor și expozițiilor etc.;
- bunurile care fac obiectul unor contracte de cesiune, locațiune, arendă sau gestiune.

Analizând legislația privind contractul de asigurare, putem susține că un contract de asigurare trebuie să expună în mod transparent, precis și inteligibil funcționarea mecanismului asigurării, astfel încât consumatorul să poată evalua consecințele economice care rezultă din acesta în ceea ce îl privește.

Vorbind despre asigurarea bunurilor imobile (case, clădiri de locuit și comerciale ș.a.), putem concluziona că, până în prezent, asigurarea clădirilor și spațiilor rezidențiale nu este obligatorie, dar asigurarea voluntară a locuințelor nu este la mare căutare în rândul locuitorilor republicii. Dacă se introduce un sistem de asigurare a locuințelor, acesta va face posibilă realizarea unei finanțări țintite a cheltuielilor și eficiență în eliminarea incendiilor și accidentelor din fondul de locuințe; exclude cheltuielile neprevăzute ale mijloacelor bugetare și a proprietarului, atrage fonduri de la populație și alte surse nebugetare pentru a compensa daunele aduse fondului locativ, investirea fondurilor libere ale asigurătorilor în sectorul locativ.

Apare întrebarea: De ce locuința (un obiect al proprietății cetățeanului) nu este un obiect al asigurării obligatorii? De exemplu, în România, există o lege privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva inundațiilor, alunecărilor de teren și cutremurelor [3].

Analizând starea unor zone din republică a fondului de locuințe, unde predomină alunecările de teren și inundațiile, considerăm că este necesar ca în viitorul apropiat elaborarea și adoptarea unei legi cu privire la asigurarea obligatorie pentru locuințe, care nu ar exclude posibilitatea asigurării de locuință și sub formă de asigurare facultativă.

Referințe:

1. Codul civil al Republicii Moldova nr.1107-XV от 06.06.2002. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 82-86/661 от 26.06.2002 г. Republicat în: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.66-75 din 01.03.2019.
2. Legea nr.133 din 15.11.2018 cu privire la modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 467- 479 din 14.12.2018.
3. Legea nr. 260 din 4 noiembrie 2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor (republicată și actualizată). Republicată în temeiul art.V din Legea nr. 243/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.260/2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor. În: *Monitorul Oficial al României*. Partea I, nr. 456 din 24 iulie 2013, dându-se textelor o nouă numerotare. Disponibil: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/168054>.
4. БОЙКО, Е.В. Некоторые особенности отдельных видов договоров имущественного страхования. В: *Международный научный журнал «Вестник науки», №2 (47), т.1, февраль 2022, с.51-60.* [Accesat:12.07.2022] Disponibil: <file:///C:/Users/crust/Downloads/nekotorye-osobennosti-otdelnyh-vidov-dogovorov-imuschestvennogo-strahovaniya.pdf>